

De brug van [Meer weten ... \(http://studiebeurzenstichtinglimburg.be/Limburg/Start/Meta/footer-folder/Cookiebeheer.html\)](http://studiebeurzenstichtinglimburg.be/Limburg/Start/Meta/footer-folder/Cookiebeheer.html) Vroenhoven (Riemst) (transcript)

woensdag, 02 december 2020

BEELD

cirkelvormige radar met draaiende elektromagnetische golven
in de cirkel: de grenzen van de provincie Limburg
rechts en links: oorlogsvliegtuigen en vallende bommen
geluid van elektromagnetische golven

TITEL IN BEELD

“Onder de RADAR”

Riemst

De brug van Vroenhoven

BEELD

historische luchtfoto van de omgeving van de brug in Vroenhoven

BEELD

Marcel Daerden aan “De brug van Vroenhoven”, met op de achtergrond de bunker op de brug

MARCEL DAERDEN VERTELT

Ik ben Marcel Daerden, ondervoorzitter van GOGRI, het Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Riemst.

BEELD

dronebeelden van het Albertkanaal en de brug in Vroenhoven

MARCEL DAERDEN VERTELT

In de nacht van de 9de op de 10de mei 1940 was er groot alarm bij de soldaten die hier lagen om het Albertkanaal te verdedigen. Er lagen antitankbunkers aan iedere brug, zowel aan de brug van Kanne, Vroenhoven als Veldwezelt. Hier zijn we dus in Vroenhoven ... Toen het alarm afging, trokken zij zich terug in de loopgraven en in de bunkers.

BEELD

historische foto's van het Albertkanaal, de brug en de bunker op de oever van het Albertkanaal

MARCEL DAERDEN VERTELT

Tegen de morgen hoorden zij al bombardementen. Bijvoorbeeld in Lanaken, was er in de verte een bombardement te horen. Dat speelde later nog zijn rol. De mannen die hier waren, zagen op zeker ogenblik vliegtuigen, heel geluidloos overkomen. Ze draaiden, ze kwamen helemaal uit het westen en landden.

BEELD

historische foto's van de bunker en de brug over het Albertkanaal

MARCEL DAERDEN VERTELT

In het begin dachten ze zelfs dat het Nederlandse vliegtuigen waren, die een noodlanding maakten. Deze vliegtuigen hadden geen kenteken en vlogen zonder geluid. Het waren Duitse transportzweefvliegtuigen met Duitse, goed getrainde paracommando's met wapens en munitie. Dat was allemaal ter plaatse gebracht.

BEELD

historische foto's van een beschadigd transportzweefvliegtuig, geland op de loopgraven rond de brug van Vroenhoven

MARCEL DAERDEN VERTELT

De verrassing was dus groot en de verwarring was groot, zowel buiten als binnen de bunker, want de vijand was van de verkeerde kant gekomen. Zij waren helemaal gericht op het oosten en daar was niets te zien.

BEELD

historische foto's van het Albertkanaal in Vroenhoven

MARCEL DAERDEN VERTELT

De opdracht was om de brug op te blazen om de Duitse doorgang te verhinderen. Wel, er was een enorme discussie in de bunker. Toen heeft sergeant Crauwels, omdat hij geen telefonisch contact meer kon leggen met Lanaken - het hoofdkwartier was al gebombardeerd - zelf beslist, als hoogste in rang, om de lont aan te steken die de dynamiet onder de brug zou activeren.

BEELD

historische foto van de Belgische sergeant Crauwels

BEELD

historische luchtfoto's van de omgeving van Vroenhoven met o.a. aanduiding van het gebombardeerd hoofdkwartier in Lanaken

MARCEL DAERDEN VERTELT

U moet weten ... dat is eigenlijk voor die tijd zelfs, een ouderwetse methode.

BEELD

historische foto's van het Albertkanaal, de brug en de bunker op de oever van het Albertkanaal

MARCEL DAERDEN VERTELT

Hij stak de lont aan, trok zich dan terug achter de gepantserde deur in de bunker en wachtte gewoon op de ontploffing. Maar de Duitsers waren intussen heel kort genaderd, we spreken dan over minuten ... Eentje was heel dichtbij. Die had een “hollading” bij met 12,5 kg dynamiet. Een “hollading” – moet u weten - was het tweede geheim wapen dat zijn kracht helemaal kon richten in één richting. Dat was om bunkers en zo aan te vallen en was verwoestend. Hij plaatste dat tegen de bunker, maar voordat hij dat ontstak, zag hij de lont branden. Hij wist helemaal niet goed wat hij moest doen. Hij riep zijn makker bij zich en samen beslisten ze om die lont over te snijden en het brandend gedeelte weg te gooien. Ze plaatsten dus een “hollading” tegen de gepantserde deur. Die ontplofte natuurlijk met een enorme kracht, het staal werd zelfs vloeibaar van de hitte. U hoeft niet te vragen ... binnen natuurlijk was het een catastrofe.

BEELD

historische foto's van de vernielde bunker en soldaten

MARCEL DAERDEN VERTELT

Sergeant Crauwels, die achter de beschutting zat, achter die deur, was als één van de eersten dood natuurlijk. Binnenin was het een catastrofe, de hitte was enorm. De verstikking was enorm. De mannen wisten niet meer wat ze moesten doen. Ze waren verblind, ze waren verbrand. Daarbovenop kwam nog dat de Duitsers, door het gat van die deur, ook nog granaten en brandbommen naar binnen gooiden. Op zeker ogenblik heeft er zich iemand naar buiten kunnen slepen, maar werd neergeschoten. Een andere heeft zich ook naar buiten kunnen slepen en heeft gezegd: “Er zitten hier nog levenden binnen, stop ermee!”. Dit konden de Duitsers niet geloven, want die aanval was supersterk geweest.

BEELD

historische foto's van de vernielde bunker en gevangen genomen soldaten

MARCEL DAERDEN VERTELT

Ze zijn dan naar binnen gegaan en hebben er nog een aantal levend kunnen uithalen. Maar ze waren allemaal verblind en ze hebben ze afgevoerd naar het ziekenhuis in Maastricht. De oorlog kon beginnen, toen ...

BEELD

videobeelden van “De Brug van Vroenhoven”

BEELD

historische luchtfoto van de omgeving van Vroenhoven

BEELD

Marcel Bastiaens bij het museum “De Brug van Vroenhoven”

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Ik ben Marcel Bastiaens uit Vroenhoven. Ik ben lid van GOGRI. In september '44 hebben de Duitsers hier de brug laten springen waardoor er geen verkeer meer mogelijk was. De volgende dag zijn de eerste Amerikanen hier in Vroenhoven aangekomen. Er was dus niks meer ...

BEELD

historische luchtfoto's van de gebombardeerde brug en huizen in de omgeving van de brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Op zondagmiddag kwam hier een Amerikaanse jeep uit de richting van Riemst, met twee Amerikanen.

BEELD

historische foto's van militairen aan de brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT

De mensen in Vroenhoven hebben nog geprobeerd om hen tegen te houden en hen te verwittigen dat er nog altijd Duitsers zaten aan de overkant van het kanaal. Ze konden niet meer verder aan de brug en de bunker, ze zijn dan hier gestopt. Eén Amerikaan is dan gaan rechtstaan in de jeep. De Duitsers hebben hem van aan de overkant van het kanaal doodgeschoten.

BEELD

dronebeelden van het Albertkanaal en de brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Hij is uit de jeep gevallen. Ze hebben ook nog op de jeep geschoten. De chauffeur is teruggedraaid. De Amerikaan lag op de weg, maar er durfde niemand bij hem in de buurt komen. ‘s Anderendaags heeft mijnheer Levêcque, de baas van de Witte Brigade hier in Vroenhoven, gezegd: “Wij moeten hem toch gaan halen”. Pater Raymond Dupa – met een witte vlag voorop – en twee verpleegsters met een brancard, zijn hem hier komen halen. Ze hebben hem naar een boerderij in Vroenhoven gebracht. Toen ze zijn “battledress” losmaakten, zagen ze dat het een officier was.

BEELD

historische foto van leden van de Witte Brigade en verpleegsters; de moeder van Marcel Bastiaens, is de verpleegster centraal op de foto

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Mijn moeder heeft me dat verhaal verteld, omdat zij een van die verpleegsters was met die brancard. Wij wisten de naam van die soldaat niet. Maar 20 jaar geleden ben ik in contact gekomen met Arno Lazou uit Heerlen. Die houdt zich bezig met de oorlog van de Amerikanen hier in de streek. Ik heb hem gecontacteerd en heb hem het verhaal verteld. Hij zei: “Het is een officier, het gaat “gunstig” zijn, want er zijn niet veel officieren in de streek gesneuveld.”

BEELD

historische foto's van de gesneuvelde Amerikaanse officier L.T. Clarence Jaeggli, zijn grafsteen en een herdenkingsplaat aan de bunker in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Dus er bleef alleen maar “onze” Jaeggli over. Daarom hebben wij dat “schildje” tegen de bunker opgehangen om hem te herdenken.

BEELD

historische luchtfoto's van de vernielde bunker, de brokstukken van de brug in het kanaal en een tijdelijke loopbrug, via binnenschepen, over het kanaal in Kanne

MARCEL BASTIAENS VERTELT

In september '44 was duidelijk te zien dat het puin van de brug in het kanaal lag. Maar wat verder, richting Kanne, zie je op binnenschepen, via planken, een overgang voor de mensen, namelijk voor de voetgangers en de fietsers.

BEELD

historische luchtfoto's van het dorp Vroenhoven in de winter '44-'45, met een tijdelijke brug over het kanaal

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Op andere Amerikaanse luchtfoto's zie je, in de winter van '44-'45, duidelijk het verkeer van de Amerikanen, via het dorp tot aan de Kip, naar de aangelegde Baileybrug en zo weer terug naar de Steenweg, richting Maastricht.

Ondertussen waren andere Amerikanen bezig om een tijdelijke brug te maken, naast deze brug.

BEELD

dronebeelden van de huidige brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT

In de jaren '70 werd besloten om het Albertkanaal te verbreden. De brug van '46 was een geklasseerd monument en moest afgebroken worden.

BEELD

historische foto's van de brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Toen heeft men gezegd dat er iets anders in de plaats moest komen. Ze hebben de bunker behouden. Onder de brug is een belevingscentrum waar het verhaal van 10 mei '40, van de streek hier, verteld wordt. Tevens is er een tentoonstelling over het Albertkanaal, de schepen, het vrachtverkeer, enz.

BEELD

videobeelden van het museum “De Brug van Vroenhoven” en het belevingscentrum

TEKST IN BEELD

met dank aan

Marcel Daerden en Marcel Bastiaens

Patrick Leenders

Brug van Vroenhoven

De Vlaamse Waterweg nv

Heemkundige Kring GOGRI

IOED Oost-Haspengouw en Voeren

Erfgoed Haspengouw

www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>)

logo provincie Limburg

Ga terug naar www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>).

[Lees de tekstversie \(#\)](#)

BEELD

cirkelvormige radar met draaiende elektromagnetische golven

in de cirkel: de grenzen van de provincie Limburg

rechts en links: oorlogsvliegtuigen en vallende bommen

geluid van elektromagnetische golven

TITEL IN BEELD

“Onder de RADAR”

Riemst

De brug van Vroenhoven

BEELD

historische luchtfoto van de omgeving van de brug in Vroenhoven

BEELD

Marcel Daerden aan “De brug van Vroenhoven”, met op de achtergrond de bunker op de brug

MARCEL DAERDEN VERTELT

Ik ben Marcel Daerden, ondervoorzitter van GOGRI, het Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Riemst.

BEELD

dronebeelden van het Albertkanaal en de brug in Vroenhoven

MARCEL DAERDEN VERTELT

In de nacht van de 9de op de 10de mei 1940 was er groot alarm bij de soldaten die hier lagen om het Albertkanaal te verdedigen. Er lagen antitankbunkers aan iedere brug, zowel aan de brug van Kanne, Vroenhoven als Veldwezelt. Hier zijn we dus in Vroenhoven ... Toen het alarm afging, trokken zij zich terug in de loopgraven en in de bunkers.

BEELD

historische foto's van het Albertkanaal, de brug en de bunker op de oever van het Albertkanaal

MARCEL DAERDEN VERTELT

Tegen de morgen hoorden zij al bombardementen. Bijvoorbeeld in Lanaken, was er in de verte een bombardement te horen. Dat speelde later nog zijn rol. De mannen die hier waren, zagen op zeker ogenblik vliegtuigen, heel geluidloos overkomen. Ze draaiden, ze kwamen helemaal uit het westen en landden.

BEELD

historische foto's van de bunker en de brug over het Albertkanaal

MARCEL DAERDEN VERTELT

In het begin dachten ze zelfs dat het Nederlandse vliegtuigen waren, die een noodlanding maakten. Deze vliegtuigen hadden geen kenteken en vlogen zonder geluid. Het waren Duitse transportzweefvliegtuigen met Duitse, goed getrainde paracommando's met wapens en munitie. Dat was allemaal ter plaatse gebracht.

BEELD

historische foto's van een beschadigd transportzweefvliegtuig, geland op de loopgraven rond de brug van Vroenhoven

MARCEL DAERDEN VERTELT

De verrassing was dus groot en de verwarring was groot, zowel buiten als binnen de bunker, want de vijand was van de verkeerde kant gekomen. Zij waren helemaal gericht op het oosten en daar was niets te zien.

BEELD

historische foto's van het Albertkanaal in Vroenhoven

MARCEL DAERDEN VERTELT

De opdracht was om de brug op te blazen om de Duitse doorgang te verhinderen. Wel, er was een enorme discussie in de bunker. Toen heeft sergeant Crauwels, omdat hij geen telefonisch contact meer kon leggen met Lanaken - het hoofdkwartier was al gebombardeerd - zelf beslist, als hoogste in rang, om de lont aan te steken die de dynamiet onder de brug zou activeren.

BEELD

historische foto van de Belgische sergeant Crauwels

BEELD

historische luchtfoto's van de omgeving van Vroenhoven met o.a. aanduiding van het gebombardeerd hoofdkwartier in Lanaken

MARCEL DAERDEN VERTELT

U moet weten ... dat is eigenlijk voor die tijd zelfs, een ouderwetse methode.

BEELD

historische foto's van het Albertkanaal, de brug en de bunker op de oever van het Albertkanaal

MARCEL DAERDEN VERTELT

Hij stak de lont aan, trok zich dan terug achter de gepantserde deur in de bunker en wachtte gewoon op de ontploffing. Maar de Duitsers waren intussen heel kort genaderd, we spreken dan over minuten ... Eentje was heel dichtbij. Die had een “hollading” bij met 12,5 kg dynamiet. Een “hollading” – moet u weten - was het tweede geheim wapen dat zijn kracht helemaal kon richten in één richting. Dat was om bunkers en zo aan te vallen en was verwoestend. Hij plaatste dat tegen de bunker, maar voordat hij dat ontstak, zag hij de lont branden. Hij wist helemaal niet goed wat hij moest doen. Hij riep zijn makker bij zich en samen beslisten ze om die lont over te snijden en het brandend gedeelte weg te gooien. Ze plaatsten dus een “hollading” tegen de gepantserde deur. Die ontplofte natuurlijk met een enorme kracht, het staal werd zelfs vloeibaar van de hitte. U hoeft niet te vragen ... binnen natuurlijk was het een catastrofe.

BEELD
historische foto's van de vernielde bunker en soldaten

MARCEL DAERDEN VERTELT
Sergeant Crauwels, die achter de beschutting zat, achter die deur, was als één van de eersten dood natuurlijk. Binnenin was het een catastrofe, de hitte was enorm. De verstikking was enorm. De mannen wisten niet meer wat ze moesten doen. Ze waren verblind, ze waren verbrand. Daarbovenop kwam nog dat de Duitsers, door het gat van die deur, ook nog granaten en brandbommen naar binnen gooiden. Op zeker ogenblik heeft er zich iemand naar buiten kunnen slepen, maar werd neergeschoten. Een andere heeft zich ook naar buiten kunnen slepen en heeft gezegd: “Er zitten hier nog levenden binnen, stop ermee!”. Dit konden de Duitsers niet geloven, want die aanval was supersterk geweest.

BEELD
historische foto's van de vernielde bunker en gevangen genomen soldaten

MARCEL DAERDEN VERTELT
Ze zijn dan naar binnen gegaan en hebben er nog een aantal levend kunnen uithalen. Maar ze waren allemaal verblind en ze hebben ze afgevoerd naar het ziekenhuis in Maastricht. De oorlog kon beginnen, toen ...

BEELD
videobeelden van “De Brug van Vroenhoven”

BEELD
historische luchtfoto van de omgeving van Vroenhoven

BEELD
Marcel Bastiaens bij het museum “De Brug van Vroenhoven”

MARCEL BASTIAENS VERTELT
Ik ben Marcel Bastiaens uit Vroenhoven. Ik ben lid van GOGRI. In september '44 hebben de Duitsers hier de brug laten springen waardoor er geen verkeer meer mogelijk was. De volgende dag zijn de eerste Amerikanen hier in Vroenhoven aangekomen. Er was dus niks meer ...

BEELD
historische luchtfoto's van de gebombardeerde brug en huizen in de omgeving van de brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT
Op zondagmiddag kwam hier een Amerikaanse jeep uit de richting van Riemst, met twee Amerikanen.

BEELD
historische foto's van militairen aan de brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT
De mensen in Vroenhoven hebben nog geprobeerd om hen tegen te houden en hen te verwittigen dat er nog altijd Duitsers zaten aan de overkant van het kanaal. Ze konden niet meer verder aan de brug en de bunker, ze zijn dan hier gestopt. Eén Amerikaan is dan gaan rechtstaan in de jeep. De Duitsers hebben hem van aan de overkant van het kanaal doodgeschoten.

BEELD
dronebeelden van het Albertkanaal en de brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT
Hij is uit de jeep gevallen. Ze hebben ook nog op de jeep geschoten. De chauffeur is teruggedraaid. De Amerikaan lag op de weg, maar er durfde niemand bij hem in de buurt komen. ‘s Anderendaags heeft mijnheer Levêcque, de baas van de Witte Brigade hier in Vroenhoven, gezegd: “Wij moeten hem toch gaan halen”. Pater Raymond Dupa – met een witte vlag voorop – en twee verpleegsters met een brancard, zijn hem hier komen halen. Ze hebben hem naar een boerderij in Vroenhoven gebracht. Toen ze zijn “battledress” losmaakten, zagen ze dat het een officier was.

BEELD
historische foto van leden van de Witte Brigade en verpleegsters; de moeder van Marcel Bastiaens, is de verpleegster centraal op de foto

MARCEL BASTIAENS VERTELT
Mijn moeder heeft me dat verhaal verteld, omdat zij een van die verpleegsters was met die brancard. Wij wisten de naam van die soldaat niet. Maar 20 jaar geleden ben ik in contact gekomen met Arno Lazou uit Heerlen. Die houdt zich bezig met de oorlog van de Amerikanen hier in de streek. Ik heb hem gecontacteerd en heb hem het verhaal verteld. Hij zei: “Het is een officier, het gaat “gunstig” zijn, want er zijn niet veel officieren in de streek gesneuveld.”

BEELD
historische foto's van de gesneuvelde Amerikaanse officier L.T. Clarence Jaeggli, zijn grafsteen en een herdenkingsplaat aan de bunker in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT
Dus er bleef alleen maar “onze” Jaeggli over. Daarom hebben wij dat “schildje” tegen de bunker opgehangen om hem te herdenken.

BEELD
historische luchtfoto's van de vernielde bunker, de brokstukken van de brug in het kanaal en een tijdelijke loopbrug, via binnenschepen, over het kanaal in Kanne

MARCEL BASTIAENS VERTELT

In september '44 was duidelijk te zien dat het puin van de brug in het kanaal lag. Maar wat verder, richting Kanne, zie je op binnenschepen, via planken, een overgang voor de mensen, namelijk voor de voetgangers en de fietsers.

BEELD

historische luchtfoto's van het dorp Vroenhoven in de winter '44-'45, met een tijdelijke brug over het kanaal

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Op andere Amerikaanse luchtfoto's zie je, in de winter van '44-'45, duidelijk het verkeer van de Amerikanen, via het dorp tot aan de Kip, naar de aangelegde Baileybrug en zo weer terug naar de Steenweg, richting Maastricht.

Ondertussen waren andere Amerikanen bezig om een tijdelijke brug te maken, naast deze brug.

BEELD

dronebeelden van de huidige brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT

In de jaren '70 werd besloten om het Albertkanaal te verbreden. De brug van '46 was een geklasseerd monument en moest afgebroken worden.

BEELD

historische foto's van de brug in Vroenhoven

MARCEL BASTIAENS VERTELT

Toen heeft men gezegd dat er iets anders in de plaats moest komen. Ze hebben de bunker behouden. Onder de brug is een belevingscentrum waar het verhaal van 10 mei '40, van de streek hier, verteld wordt. Tevens is er een tentoonstelling over het Albertkanaal, de schepen, het vrachtverkeer, enz.

BEELD

videobeelden van het museum “De Brug van Vroenhoven” en het belevingscentrum

TEKST IN BEELD

met dank aan

Marcel Daerden en Marcel Bastiaens

Patrick Leenders

Brug van Vroenhoven

De Vlaamse Waterweg nv

Heemkundige Kring GOGRI

IOED Oost-Haspengouw en Voeren

Erfgoed Haspengouw

www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>)

logo provincie Limburg